

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

10 02 20 23 р.

м. Київ

№ 135

Деякі питання створення та функціонування класів безпеки у закладах освіти

На виконання пункту 22 Плану основних заходів цивільного захисту на 2022 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2021 року № 1742, відповідно до підпунктів 16¹, 69² пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (із змінами), та з метою створення умов для формування в учнів здоров'язбережувальних компетентностей, знань правил пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту, алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити як такі, що додаються:

- 1) Рекомендації щодо створення та забезпечення функціонування класів безпеки у закладах освіти;
- 2) Примірний перелік обладнання для класів безпеки у закладах освіти.

2. Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти (Єресько О.) довести цей наказ до відома керівників департаментів (управлінь) освіти та науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рогову В.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

Рекомендації щодо створення та забезпечення функціонування класів безпеки у закладах освіти

1. Створення безпечних умов перебування учасників освітнього процесу у закладах освіти, створення безпечного освітнього середовища є одним із головних пріоритетів держави в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Одним з основних завдань збереження життя і здоров'я учасників освітнього процесу є формування у дітей культури безпечної поведінки.

Зважаючи на те, що культура застосування заходів пожежної безпеки закладається з дитинства, основний напрямок роботи, на який необхідно звернути увагу, – це навчання дітей різного віку.

Одним із шляхів вирішення цього питання є створення класів безпеки інформаційно-просвітницького напрямку, на базі якого діти вивчатимуть правила безпечного життя.

З метою виховання у підростаючого покоління базового поняття основ безпечного середовища, яке містить у собі знання з правил пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту в цілому, засвоєння алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій різного характеру, МОН спільно з ДСНС та органами місцевого самоврядування здійснюють роботу щодо створення в закладах освіти класів безпеки, функціонування яких буде задіяно у виховному й освітньому процесі та направлено на вивчення основних вимог пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності в цілому.

2. Класи безпеки – це в першу чергу інтерактивні класи, технічне оснащення яких дозволяє забезпечити освітній процес та постійну активну взаємодію всіх його учасників.

3. Для облаштування класів безпеки рекомендується використовувати класні кімнати (навчальні аудиторії), у яких проведено сучасний ремонт та які не містять елементів радянської епохи, з можливістю розміщення в них одночасно до 30 осіб.

4. Приміщення має бути забезпечене необхідною кількістю парт (столів) та стільців для проведення занять.

5. Оснащення класів безпеки здійснюється відповідно до Примірного переліку обладнання для облаштування класів безпеки у закладах освіти.

6. Для технічного оснащення класу безпеки також можна використовувати: телевізори, відеопроєктори, моторизований настінний екран для проєктора, акустичні системи, стенди з обпаленими предметами, магнітні дошки, маркерні дошки, мобільні симулятори пожежної безпеки (приватний будинок, громадський будинок, висотний будинок, екосистеми тощо), вогнегасники різних видів для проведення занять, протигазу, столи, стільчики, дитячий одяг рятувальників, дитячі каски, іграшки, пазли, конструктори тощо (в тому числі для дітей з вадами зору).

7. Обладнання класів безпеки має відповідати Санітарному регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394 (далі – Санітарний регламент).

При оснащенні класів безпеки необхідно враховувати можливість залучення до занять осіб з особливими освітніми потребами.

8. Клас безпеки у закладі загальної середньої освіти рекомендується облаштувати за зональним принципом організації освітнього простору, що сприятиме оптимізації освітнього процесу та систематизації сприйняття інформації.

При облаштуванні класів безпеки у закладах загальної середньої освіти рекомендується передбачити такі зони:

зона перегляду відеоуроків та презентацій;

зона пожежної безпеки (для вивчення правил пожежної безпеки, алгоритму дій при пожежі, вивчення основ користування вогнегасниками та іншими первинними засобами пожежогасіння);

зона мінної безпеки (для вивчення правил поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних та підозрілих предметів);

зона безпеки життєдіяльності (для вивчення правил безпечної поведінки у різних сферах життя, в тому числі алгоритми дій у разі надзвичайних ситуацій різного характеру);

зона домедичної допомоги (для проведення занять та тренінгів з надання першої домедичної допомоги при травмах різного характеру та опіках, у тому числі зупинка кровотечі, проведення серцево-легеневої реанімації тощо);

зона психологічного розвантаження (для роботи з психологами, виконання творчих завдань, проведення бесід тощо);

ігрова зона (для дітей молодшої вікової категорії для проведення тематичних рухливих ігор та вправ).

Розташування усіх цих зон, а також меблів у приміщенні, має бути зручним і логічним, аби не порушувати концентрацію проведення занять та відповідати вимогам Санітарного регламенту.

9. Для облаштування класів безпеки рекомендується використовувати будь-який методичний та агітаційний матеріал, включаючи матеріали для інклюзивного навчання.

Для методичного забезпечення класів безпеки допускається використовувати будь-яку наочну агітацію: буклети, листівки, плакати (в тому числі зі шрифтом брайля для інклюзивного навчання), аудіоролики, відеоролики, презентації, слайди, мультфільми (в тому числі відеоролики із сурдоперекладом), папір, тематичні розмальовки, кросворди, тести, матеріал для творчих завдань (пластилін, тісто для ліпки) тощо.

Наповнення класів може змінюватись та постійно оновлюватись залежно від категорій здобувачів освіти, для яких проводяться заняття, їх вікових особливостей, осіб, які залучаються до проведення занять, тематики та фактичних можливостей закладу освіти.

10. Технічне та методичне забезпечення класів безпеки у закладах освіти може здійснюватися засновниками та/або керівниками закладів освіти, територіальними підрозділами Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної поліції України, закладами охорони здоров'я, підрозділами територіальної оборони та Збройних Сил України з дотриманням вимог безпеки.

Для отримання методичних та/або демонстраційних (наочних) матеріалів керівник закладу освіти може звернутися до територіальних органів ДСНС, Національної поліції України, закладів охорони здоров'я та інших органів виконавчої влади а також Товариства Червоного Хреста України.

Територіальні органи ДСНС, Національної поліції України надають рекомендації закладам освіти щодо облаштування та функціонування класів безпеки та проведення у них спільних занять і заходів, а також залучаються до їх проведення. До проведення занять у класах безпеки рекомендовано залучати також медичних працівників, представників територіальної оборони та інших підрозділів Збройних Сил України.

11. Заняття у класі безпеки проводяться у доступній для здобувачів освіти формі, з урахуванням вікових особливостей та з використанням фото-, відео-аудіоматеріалів. Зокрема, для дітей молодшого шкільного віку заняття проводяться в ігровій формі, зокрема з використанням ігор на пожежну тематику, мультфільмів, загадок та ребусів. Такі заняття бажано проводити у ігровій зоні, яка має м'яке покриття підлоги.

Здобувачам освіти середнього та старшого віку заняття можна проводити у формі лекцій, презентацій, тестів, ситуаційно-рольових ігор, бесід.

12. Навчання в класах безпеки здійснюється відповідно до типових освітніх програм, зокрема при реалізації наскрізних змістових ліній: екологічна безпека, громадянська відповідальність, здоров'я і безпека та викладанні предметів соціальної і здоров'язбережувальної галузі, у тому числі «Захист України», «Здоров'я, безпека та добробут» та інших.

Генеральний директор
директорату доршкільної, шкільної,
поашкільної та інклюзивної освіти

Олег ЄРЕСЬКО

10.02.2023 № 135

Примірний перелік обладнання для класів безпеки у закладах освіти

№	Назва	Орієнтовна кількість
1.	Дошка класна	1
2.	Стіл дитячий	Відповідно до вимог Державних санітарних правил і норм
3.	Стілець дитячий	Відповідно до вимог Державних санітарних правил і норм
4.	Стіл учительський	1
5.	Стілець для вчителя	1
6.	Стіл демонстраційний	1
7.	Шафа (стелажі) для зберігання наочних, демонстраційних матеріалів та іграшок	Відповідно до потреби закладу освіти
8.	Килим (ковролін) для ігрової діяльності дітей молодшого шкільного віку	1
9.	Мультимедійний проектор*	1
10.	Екран демонстраційний*	1
11.	Інтерактивна дошка*	1
12.	Акустична система*	1
13.	Телевізор*	1
14.	Комп'ютер (ноутбук)	1
15.	Вебкамера **	1
16.	Навушники, мікрофон **	1
17.	Наочні, демонстраційні матеріали з питань безпеки, домедичної допомоги тощо	Кількість не обмежена. Обирається за наявності та потреби роботи класу безпеки, відповідно до тематики занять
18.	Іграшки дитячі, відповідно до тематики занять	Кількість не обмежена. Обирається за наявності та потреби роботи класу безпеки, відповідно до тематики занять
19.	Тематичні настільні ігри	Кількість не обмежена. Обирається за наявності та потреби роботи класу безпеки, відповідно до тематики занять

* - обирається комбінація обладнання, залежно від потреби та спроможності закладу освіти.

** - вебкамера, навушники, мікрофон використовуватиметься для проведення онлайн занять, запису занять з метою їх подальшого поширення. У разі встановлення ноутбука з вбудованою вебкамерою, мікрофоном використання додаткових гаджетів можливе для покращення запису (демонстрації) за наявності відповідних можливостей.

Генеральний директор
директорату дошкільної, шкільної,
позашкільної та інклюзивної освіти

Олег ЄРЕСЬКО